

Имунизација становништва против грипа у Републици Србији у сезони 2011/2012.

Према проценама Светске здравствене организације (СЗО) за северну хемисферу и у складу са законском регулативом и националним препорукама за имунизацију становништва, за спровођење вакцинације у сезони 2011/2012. препоручује се следеће.

Сезонска тровалентна вакцина особама са хроничним поремећајима плућног и кардиоваскуларног система, као и метаболичким поремећајима (укључујући пре свега шећерну болест), поремећајима рада бубрега, особама са ослабљеним имунитетом итд. Поред наведених потребно је обухватити особе смештене и запослене у геронтолошким центрима и установама социјалне заштите, као и запослене и смештене у установама које обављају здравствену делатност. Препоручена је примена ове вакцине и код особа старијих од 65 година, као и код лица запослених у јавним службама које су у ризику. Ове се препоруке базирају на подацима о групама ризика које су идентификоване према историјским подацима у епидемијама грипа у периоду пре пандемије у сезони 2009/2010.

Имајући у виду да је за очекивати доминацију пандемијског вируса грипа А Н1Н1 у циркулацији, ова вакцина се препоручује свакој особи старијој од шест месеци, а посебно трудницама и гојазним особама, без обзира на претходни вакцинални статус против грипа, које су идентификоване као нове групе ризика за оболевање након пандемије А Н1Н1, са могућим компликацијама и тежом клиничком сликом. Примена код трудница се разматра од другог триместра трудноће уз консултацију надлежног гинеколога, док се оним које су у повећаном ризику од пратећих компликација услед грипа препоручује вакцинација, без обзира на стадијум трудноће уз консултацију надлежног гинеколога.

Тривалентна (сезонска) вакцина поред типа А Н1Н1 вируса грипа, садржи и типове АН3Н2 и В вируса грипа у складу са препорукама СЗО за северну хемисферу и одлуци ЕУ за сезону 2011/2012, а на основу доминантних типова вируса грипа регистрованих у циркулацији у претходној сезони на територији северне хемисфере за које се очекује да могу да изазову како спорадично, тако и епидемијско јављање у популацији у сезони 2011/2012.

Време неопходно за стицање имунитета је 2–3 недеље након давања вакцине, а трајање поствакциналног имунитета варира и износи од 6 до 12 месеци, па из тога произилази потреба вакцинације сваке године, као и због варирања различитих сојева вируса грипа који могу да се мењају сваке године/сезоне. Имајући у виду различиту ефикасност вакцине према узрасним категоријама код којих се апликује, потребно је напоменути да се код вакцинисаних у случају оболевања развија блажа клиничка слика, као и да се редукују могуће теже компликације у случају

оболевања код особа које су у ризику. Код наведених категорија становништва које су у повећаном ризику, болест може имати за последицу и смртни исход због секундарно насталих компликација (најчешће запаљења плућа). Изузимајући привремене или трајне контраиндикације, ову вакцину је могуће апликовати већ у узрасту од навршених шест месеци живота. Преосетљивост на јаја, пилеће протеине, неомицин и формалдехид су најчешће контраиндикације код ове вакцине. Имунолошки одговор може бити ослабљен у случају имunosупресивне терапије, као што су кортикостероиди, цитотоксични лекови или радиотерапија.

Вакцина која ће бити доступна у домовима здравља је инактивисана, сплит вакцина, произвођача Санофи Пастера.

Вакцинација ће се спроводити након дистрибуције према плану потреба на вакциналним пунктовима у домовима здравља који су надлежни за спровођење.

Вакцинација против грипа се спроводи у циљу редуковања оболевања и умирања, као и редуковања преношења вируса грипа у породици, колективу и популацији.

Вакцинација становништва које припада групама ризика спроводи се у циљу очувања сопственог здравља, одржавања колективног имунитета популације, али и индиректно очувања здравља чланова њихових породица/колектива, а посебно оних код којих је контраиндиковано давање ове вакцине, у циљу превенирања могућих компликација и тешких клиничких форми оболевања.